

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118200884
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7118200884.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudkýň JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobkyne H.. P. Q., nar. XX.X.XXXX, S. D., Z. XXXX/XXX, zastúpená Mgr. JUDr. Zoltánom Perhácsom, PhD., advokátom, Bratislava, Tichá 45, proti žalovanej Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, o odvolaní žalobkyne a žalovanej proti rozsudku, č.k. 34C/2/2018-404 zo 4.11.2021, Okresného súdu Košice I

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku II. a III.
- II. O d m i e t a odvolanie žalovanej.
- III. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol, že I. žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi sumu 13.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a III. stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že žalobkyňa sa doručenu žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť jej sumu 81.759,- eur titulom majetkovej ujmy a sumu 100.000,- eur titulom nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci spolu s príslušným úrokom z omeškania, ktorý špecifikovala ako úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z uplatnených nárokov od 24.8.2017 do zaplatenia. Žalobkyňa v konaní označila ako žalovanú Ministerstvo vnútra SR v 1. rade a Generálnu prokuratúru SR v 2. rade ako subjekt konajúci v mene Slovenskej republiky. Svoju žalobu odôvodnila tým, že nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím jej vznikla škoda. Nezákonné rozhodnutie bolo vydané 8.12.2008, a to uznesenie vyšetrovateľa, 4. inšpekčného oddelenia, odboru inšpekčnej služby, sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra z 8.12.2008 sp.zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V/2008, ktorým voči nej bolo vznesené obvinenie za spolupáchateľstvo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona. Uznesením z 15.10.2008 bolo začaté trestné stíhanie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa v súbehu so zločinom podielníctva. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podala sťažnosť. Uznesením sudcu pre prípravné konania z 11.12.2008 bola vzatá do väzby. Proti uzneseniu o vzatí do väzby podala sťažnosť. Jej sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry z 19.12.2008 č.k. VII/2 Gv

190/08 - 82 zamietnutá. Najvyšší súd uznesením z 21.1.2009 sp.zn. 2Tošs 1/2009 jej sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby zamietol. Uznesením z 15.1.2009 vydaným pod č.k. VII/1 Gv 190/08 - 118 prokurátor špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry ju prepustil z väzby na slobodu. 10.2.2012 prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal na ňu Okresnému súdu Trebišov obžalobu. Uznesením okresného súdu z 26.4.2012 vydaným pod sp.zn. 3T/26/2012 bola obžaloba odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi. Prokurátor proti uzneseniu okresného súdu podal sťažnosť, ktorá bola uznesením Krajského súdu v Košiciach z 31.12.2012 vydaným pod č.k. 4To/61/2012-847 zamietnutá. 7.10.2014 prokurátor Okresnej prokuratúry v Trebišove opätovne podal na ňu Okresnému súdu Trebišov obžalobu za spolupáchateľstvo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona. Uznesením Okresného súdu Trebišov z 5.3.2015 vydaným pod sp.zn. 1T/42/2014 bola obžaloba odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi. Prokurátor podal 24.3.2015 sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov o odmietnutí obžaloby a vrátení veci. Uznesením Krajského súdu v Košiciach z 21.12.2015 pod č.k. 8To/31/2015-1442 bolo uznesenie napadnuté prokurátorom zrušené. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov z 8.9.2016 vydaným pod sp.zn. 1T/42/2014 bola podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku oslobodená spod obžaloby prokurátora z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré bola trestne stíhaná. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov proti rozsudku Okresného súdu Trebišov z 8.9.2016 podal odvolanie. Krajský súd v Košiciach uznesením z 13.3.2017 vydaným pod sp.zn. 8To/148/2016 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov proti rozsudku Okresného súdu Trebišov. Rozsudok Okresného súdu Trebišov z 8.9.2016 vydaný pod sp.zn. 1T/42/2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 13.3.2017 vydaný v konaní sp.zn. 8To/148/2016 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 13.3.2017. Z uvedených dôvodov ako poškodená podala žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 z.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Listom z 13.12.2017 Generálna prokuratúra SR ju upovedomila, že ňou uplatňovaný nárok na náhradu škody neuspokojí, z dôvodu, že nie sú dané zákonné dôvody a zákonné podmienky na jeho uspokojenie.

2.2. Žalobkyňa má za to, že orgán verejnej moci, vyšetrovateľ 4. inšpekčného oddelenia, odboru inšpekčnej služby, sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR tým, že vydal uznesenie o vznesení obvinenia z 8.12.2008 pod sp.zn. ČVS:SKIS-130/IS-4-V-2008, na základe ktorého bola kriminalizovaná viac ako 8 rokov (99 mesiacov) sa dopustil nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu. Zároveň nesprávny úradný postup považuje zamietnutie jej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry, podanie obžaloby prokurátorom okresnej prokuratúry a odvolania zo strany Okresnej prokuratúry Trebišov. Trestné stíhanie v jej prípade sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, preto možno konštatovať, že všetky rozhodnutia vydané v trestnom konaní a vykonané úkony boli nezákonné.

2.3. V konaní si uplatnila nárok na náhradu skutočnej škody, a to ušlého zisku (čistý príjem v sume 68.508,- eur alebo ušlého zisku v sume 79.200,- eur alebo ušlého zisku v sume 81.759,- eur, ktorý si uplatnila vo výške v priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR za jednotlivé roky, kedy bola trestne stíhaná, pretože táto suma v porovnaní so sumami uvedenými v bode 1. a 2. je najvyššia, avšak rozhodnutie ponechala na zvážení súdu. K uplatnenej nemajetkovej ujme v peniazoch vo výške 100.000,- eur uviedla, že počas nespravodlivého trestného stíhania bola vo väzbe, musela sa zúčastňovať na úkonoch prípravného, tzv. policajného vyšetrovania a po podaní obžaloby aj konaniach pred súdom. Väzobné stíhanie jej účasť na výsluchoch počas policajného vyšetrovania a účasť na hlavnom pojednávaní, rovnako hrozba trestu odňatia slobody, u nej zanechali trvalé následky a spôsobili jej neopísateľné stresy a psychickú traumu, čo sa prejavilo na jej zdraví.

2.4. Žalobkyňou označená žalovaná, zastúpená Ministerstvom vnútra SR, v podaní zo 16.5.2018 vzniesla námietku nedostatku svojej procesnej spôsobilosti na zastupovanie Slovenskej republiky v konaní o náhradu škody. Žiadala, aby súd ustálil, že orgánom oprávneným konať v mene SR je v tomto prípade Generálna prokuratúra SR a poukázala na skutočnosť, že nie je podstatné, ktorý orgán prerokoval o žiadosti o predbežné prerokovanie, ak je splnená podmienka jej prerokovania, pričom podstatné je, aby v konaní pred súdom zastupoval štát orgán na to príslušný. Z uvedeného dôvodu sa nevyjadřila k obsahu žaloby.

2.5. Žalovaná zastúpená Generálnou prokuratúrou SR podaním zo 17.5.2018 žiadala žalobu zamietnuť. Poukázala na skutočnosť, že žalobkyňa nepreukázala existenciu nezákonného rozhodnutia, či nesprávneho úradného postupu, na základe ktorých by jej prináležal nárok na náhradu škody v zmysle z.č. 514/2003 Z.z. Nezákonné rozhodnutie nebolo v trestnom konaní vedenom proti žalobkyňi vydané, pričom ním nemôže byť ani ňou označené uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, nakoľko v čase jeho vydania boli splnené všetky zákonné podmienky upravené Trestným poriadkom na jeho

vydanie. Ďalej poukázala na to, že žalobkyňa svoje prepustenie zo služobného pomeru nepreukazovala rozhodnutím o prepustení zo služobného pomeru, preto sa nevie relevantným spôsobom vyjadriť ku skutočným dôvodom prepustenia žalobkyne zo služobného pomeru. K výške nemajetkovej ujmy 100.000,- eur poukázala na § 17 ods. 4 z.č. 514/2003 Z.z. a konštatovala, že výška nemajetkovej ujmy priznaná podľa ods. 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, a to § 13 z.č. 274/2017 Z.z., pričom maximálna celková suma odškodnenia nesmie presiahnuť 50-násobok minimálnej mzdy, čo predstavuje sumu 24.000,- eur. V rámci prostriedkov procesnej obrany poukázala na rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 9.5.2016 sp.zn. 10C/108/2011, rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo 4.12.2015 sp.zn. 19C/71/2014, Okresného súdu Bratislava I z 19.10.2016 sp.zn. 10C/191/2014, rozsudok Okresného súdu Košice II z 19.9.2016 sp.zn. 42C/412/2015, rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 12.1.2018 sp.zn. 19C/80/2016, uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 28.12.2016 sp.zn. 1Co/575/2015.

2.6. Súd vykonal rozsiahle dokazovanie a vec právne posúdil podľa § 27 ods. 1, 2, § 1, § 2, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. b/, § 4 ods. 1 písm. f/, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, 3, § 9 ods. 1, 3, 4, § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, 4, § 17 ods. 1, 2, 3, 4 z.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 6 z.č. 215/2006 Z.z., čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, čl. 5 ods. 1, 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a konštatoval, že pred čím pristúpil k meritórnemu rozhodovaniu nároku žalobkyne, skúmal vecnú legitímáciu strán sporu.

2.7. Konštatoval, že v danom prípade je daná pasívna legitímácia Slovenskej republiky. Poukázal na § 73 CSP a z úradnej moci konal s tým štátnym orgánom, do ktorého kompetencie vec spadá, nakoľko povinnosť konať s takýmto oprávneným subjektom mu vyplýva priamo zo zákona a citoval znenie § 73, § 135 ods. 1 CSP. Vychádzajúc z § 4 ods. 1 písm. b/ a písm. f/ mal za to, že tieto zákonné podmienky ustanovenia určujú nielen vecnú legitímáciu štátu ako subjektu zodpovedného za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci, ale určujú aj štátny orgán, ktorý v mene štátu koná, konkrétne v § 4, pričom v mene štátu koná vždy iba jeden štátny orgán v závislosti od charakteru uplatneného nároku. Prioritne sa zaoberal otázkou, ktorý z orgánov štátu je oprávnený konať v mene štátu. Vzhľadom na dikciu § 4 ods. 1 z.č. 514/2003 Z.z., ktoré diferencuje viacero orgánov konajúcich v mene štátu sa zaoberal, či v danom prejednávacom prípade je orgánom konajúcim v mene Slovenskej republiky Ministerstvo vnútra SR alebo Generálna prokuratúra SR. Poukázal na rozhodnutie sp.zn. 3Cdo/194/2010, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo 14.10.2015 sp.zn. 8Cdo/289/2014 a ustálil, že trestná vec žalobkyne dospela na základe obžaloby prokurátora do štádia súdneho konania, ktoré skončilo jej oslobodením spod obžaloby (rozsudok Okresného súdu Trebišov z 8.9.2016 sp.zn. 1T/42/2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 13.3.2017 sp.zn. 8To/148/2016). Nakoľko v prípravnom konaní nedošlo k pochybeniu vyšetrovateľa, resp. iného povereného orgánu policajného zboru, tieto orgány nevydali rozhodnutie, ktoré by bolo zrušené pre nezákonnosť, naopak, sťažnosť obvinenej žalobkyne voči uzneseniu o vznesení obvinenia bola prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR z 19.12.2008 sp.zn. VII 2/Gv 190/08 zamietnutá, vo veci bola podaná opätovne obžaloba prokurátorom Okresnej prokuratúry Trebišov zo 7.10.2014 sp.zn. 1Pv 62/12/8811, je vylúčené, aby orgánom konajúcim v mene štátu bolo Ministerstvo vnútra SR. Zhrnúc uvedené uzavrel, že orgánom konajúcim v mene štátu je Generálna prokuratúra SR.

2.8. Predmetom konania je nárok žalobkyne na náhradu majetkovej ujmy a nemajetkovej ujmy.

2.9. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobkyne, že oslobodenie spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezákonnosť, čo je základná podmienka pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím tak, ako to vyplýva z dikcie § 6 ods. 1 citovaného zákona. Vyššie uvedený výklad predstavuje ustálenú súdnu judikatúru a súdnu prax. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale samotný výsledok celého trestného stíhania. Zhrnúc uvedené konštatoval, že v danom prípade je splnená prvá základná podmienka pre záver o zodpovednosti štátu.

2.10. K nemajetkovej ujme poukázal na § 17 ods. 1, 4 a konštatoval, že je nepochybné, že trestné stíhanie fyzickej osoby, najmä ak je obvinená zo závažného trestného činu, predstavuje závažný zásah do osobnostných práv fyzickej osoby chránených § 11 OZ. Každé trestné stíhanie predstavuje obmedzenie súhrnu osobnostných práv vymedzovaných v čl. 10 Listiny základných práv a slobôd. Ľudská dôstojnosť predstavuje najvyššiu hodnotu v základoch celého právneho systému a ústavného poriadku a je možné ju preto považovať za konečný účel právneho poriadku.

2.11. Trestné stíhanie žalobkyne trvalo od 8.12.2008, kedy jej bolo vznesené obvinenie a skončilo 13.3.2017 nadobudnutím právoplatnosti a vykonateľnosti oslobodzujúceho rozsudku v spojení s rozhodnutím krajského súdu o odmietnutí odvolania prokurátora. Súd poukázal na rozhodnutie R

21/1995, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 12.12.2012 sp.zn. 7Cdo/145/2011, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/137/2008. Z výpovede svedkov mal súd preukázané, že k zásahu do práv žalobkyne došlo nepochybne v jej osobnom a rodinnom živote, v kruhu jej priateľov a rodinných známych a pracovnej oblasti.

2.12. V konaní bolo nepochybne preukázané aj to, že trestné stíhanie nevynímajúc väzobné stíhanie žalobkyne výraznou mierou nepriaznivo zasiahlo do dôstojnosti, cti, dobrej povesti a súkromia žalobkyne a nepriaznivo ovplyvnilo aj jej osobný, rodinný, spoločenský a pracovný život. Vykonaným dokazovaním, najmä výsluchom svedkov bolo preukázané, že trestné stíhanie žalobkyne a väzba žalobkyne negatívnym spôsobom ovplyvnila vzťahy žalobkyne s priateľmi a známymi.

2.13. K medializácii celého prípadu konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala existenciu bezprostrednej a priamej príčinnej súvislosti s uplatnenou náhradou nemajetkovej ujmy v takom rozsahu, ako sa dožadovala, resp. možno hovoriť o nepriamej súvislosti.

2.14. Súd neprihliadol na tvrdené následky trestného stíhania vo sfére zdravotného stavu, nakoľko žalobkyňa v spore neprodukovala žiadne dôkazy preukazujúce dané skutkové tvrdenia a konštatoval, že neuniesla dôkazné bremeno, preto jej tvrdeniam o nepriaznivých zdravotných následkoch súvisiacich s trestným stíhaním vzniknutých len jedine z toho dôvodu nemohol prihliadnuť. O zdravotných ťažkostiach vypovedali svedkovia spôsobom, že žalobkyňa situáciu zle znášala a vyhľadala odbornú pomoc.

2.15. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležitým aspektom to, aby jej výška odrážala všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti (súd poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp.zn. I. ÚS 2844/2014 z 22.12.2015). Rovnako konštatoval, že nie je viazaný § 17 ods. 4 v znení účinnom od 1.1.2013, priznanie nemajetkovej ujmy vo výške vyššej ako výška odškodnenia obetí násilného trestného činu s následkami smrti (v súčasnosti 31.150,- eur, vychádzajúc zo z.č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde) by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Nemajetková ujma žalobkyne totiž nie je väčšia v porovnaní so smrteľným následkom trestného činu, resp. morálnou škodou spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania.

2.16. Súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/19/2018, sp.zn. 6MCdo/15/2012. V prejednávacom prípade žalobkyňa poukazovala na neprimeranú dĺžku trvania trestného konania v dĺžke 99 mesiacov, s tým spojené vystavenie stíhanej osoby prirodzeným negatívnym dopadom trestného konania.

2.17. V danom prípade žalobkyňou nastolená otázka priesťahov v trestnom konaní patrí do kompetencie ústavného súdu, ktorý aj na podklade sťažností žalobkyne svojím nálezom sp.zn. ÚS 100/2017 z 28.3.2018 skonštatoval, že základné právo žalobkyne na prerokovanie bez zbytočných priesťahov bolo porušené a žalobkyňu priznal finančné zadosťučinenie vo výške 4.000,- eur.

2.18. Pri rozhodovaní výšky nemajetkovej ujmy vychádzal aj z rozhodnutia sp.zn. 5Cdo/4/2018 z 27.2.2019, sp.zn. 4Cdo/191/2017 z 13.8.2018, sp.zn. 3Cdo/177/2017 z 26.1.2019, sp.zn. 3Cdo/156/2017 z 9.11.2017, sp.zn. 5MCdo/4/2015 z 31.5.2016 a má za to, že priznaná výška nemajetkovej ujmy v dôsledku trestného stíhania žalobkyne 13.000,- eur je primeraná aj s prihliadnutím na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva. Je toho názoru, že všetky uvedené následky, predstavujúce nemajetkovú ujmu, sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Vzťah medzi príčinou (nezákonným rozhodnutím) a následkami je priamy, bezprostredný; nebyť začatia trestného stíhania, tieto následky by nenastali.

2.19. K náhrade škody súd uviedol, že žalobkyňa prepustením zo služobného pomeru stratila pravidelný mesačný príjem, ako aj ďalšie sociálne výhody spojené s výkonom funkcie colníka, a preto žiadala priznanie majetkovej ujmy vo výške 81.759,- eur, predstavujúcu skutočnú škodu spočívajúcu v ušlom zisku priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR za jednotlivé roky. Žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno pre priznanie nároku na náhradu škody titulom uplatnenej majetkovej ujmy.

2.20. V replike z 13.6.2018 tvrdí, že škoda vznikla nesprávnym úradným postupom orgánov prípravného konania, keď dovolili neoprávnenej osobe nazrieť do vyšetrovacieho spisu ČVS: SKIS-49/IS-4/V-2009 a dovolili jej oboznámiť sa s obrazovo-zvukovým záznamom, na základe ktorého bola prepustená zo služobného pomeru. Rozhodnutie považovala za nezákonné, pretože nevychádzalo zo zásady prezumpcie neviny. Tiež jej nebolo bez pochybností preukázané, že porušila prísahu alebo služobnú povinnosť a podľa jej názoru v danom prípade sa malo aplikovať ust. § 42 Zákona o štátnej službe o dočasnom pozbavení z výkonu štátnej služby. Generálny riaditeľ Colného riaditeľstva SR ako odvolací orgán rozhodnutím vydaným z 2.3.2009 zamietol odvolanie žalobkyne a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil. Neakceptoval námietky žalobkyne obsiahnuté v odvolaní. Žalobkyňou žalobou o preskúmanie zákonnosti právoplatného rozhodnutia a postupu správneho orgánu zo 6.5.2009 žiadala príslušný súd v Košiciach, aby svojím rozhodnutím zrušil rozhodnutie Generálneho riaditeľa Colného riaditeľstva SR o odvolaní z 2.3.2009 sp.zn. 8457/09 - 1409, rozhodnutie riaditeľa

Colného úradu Michalovce o prepustení zo služobného pomeru z 13.1.2009 č. R - 10/2009 - 5334, a aby vec vrátil žalovanému Colnému riaditeľstvu SR na ďalšie konanie. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 28.10.2010 vydaným pod sp.zn. 7S/50/2009 žalobu žalobkyne zamietol a žalobkyni náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd poukázal na skutočnosť, že trestné a správne konanie sú konaniami, ktoré sa spravujú osobitnými právnymi predpismi. Aby v trestnom konaní mohla byť vyslovená vina zo spáchania zločinu, musia byť splnené podmienky stanovené Trestným zákonom. Tieto však nemusia byť totožné s podmienkami, ktoré ako porušenie služobnej disciplíny alebo služobnej povinnosti stanovuje zákon o štátnej službe colníkov. Správne konanie vo veci prepustenia zo služobného pomeru nie je výsledkom trestného konania podmienené, pretože konanie, ktoré nie je zločinom, môže zakladať disciplinárnu zodpovednosť, resp. byť konaním, ktoré je dôvodom pre postup podľa § 183 ods. 1 písm. d/ z.č. 200/1998 Z.z. Podľa názoru súdu v danom konaní bolo či už listinnými dôkazmi, obrazovým i zvukovým záznamom a v neposlednej miere aj samotnou výpoveďou žalobkyne z 9.12.2008 nepochybne preukázané, že žalobkyňa 6.11.2008 svojím konaním, ako bolo popísané v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa, zvlášť hrubým spôsobom porušila základné povinnosti colníka stanovené v § 44 ods. 3 písm. a/, b/, g/ a h/ zákona o štátnej službe colníkov, ako aj služobnú prísahu. Súd poukázal tiež, že nebol v konaní oprávnený posudzovať účelnosť použitia § 42 ods. 1 z.č. 200/1998 Z.z. o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby až do právoplatného skončenia trestného stíhania.

2.21. Súd na tomto mieste nemohol nahrádzať v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom činnosť správnych orgánov a rozhodnutia správnych súdov. Súd si nemôže predbežne právne posúdiť otázky, ktoré uvádza žalobkyňa, keďže ich posúdenie a rozhodnutie o nich bolo vykonané už v správnom súdnictve, a ich ďalšie preskúmanie nie je prípustné. Vydané rozhodnutia týkajúce sa prepustenia žalobkyne zo služobného pomeru colníka sú platné a pre súd záväzné, preto nevenoval pozornosť preskúmaniu námietok, ktoré zhodne ako v správnom súdnom procese boli Krajským súdom v Košiciach, ako aj Najvyšším súdom SR preskúmané.

2.22. V tejto súvislosti poukázal aj na skutočnosť, že neexistovala príčinná súvislosť. Nestačí všeobecná úvaha o možných následkoch konania škodcu, teda iba možnosť existencie príčinnej súvislosti medzi konaním a škodou, ale vyžaduje sa jej nepochybná existencia. Poukázal pritom na rozhodnutie sp.zn. 25Cdo/1462/2003, sp.zn. 25Cdo/818/2005, sp.zn. 25Cdo/2706/2012, R 54/2003 Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. 6Mcdo/7/2013 Najvyššieho súdu SR.

2.23. Na základe uvedeného žalobu žalobkyne v časti priznania majetkovej ujmy ako neopodstatnenú zamietol, nakoľko tu absentuje okrem vyššie uvedených skutočností aj príčinná súvislosť medzi trestným stíhaním vedeným voči jej osobe a prepustením zo služobného pomeru colníka.

2.24. K žalobkyňou navrhovaným dôkazom v replike z 13.6.2018, a to pripojením trestného spisu týkajúceho sa trestného konania vedeného na Okresnom súde Trebišov sp.zn. 1T/42/2010, súd nepristúpil, nakoľko nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania. V danom prípade vykonanie tohto dôkazu by bolo nadbytočným a nevhodným, nakoľko skutočnosti týkajúce sa a viažuce sa na trestné stíhanie žalobkyne, ako aj všetky rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní relevantné pre meritórne rozhodnutie súdu boli buď predložené žalobkyňou v spore alebo boli preukázané v spore iným spôsobom.

2.24. Žalobkyňa sa popri istine domáhala aj zaplataenia príslušenstva k istine. Vo vzťahu k príslušenstvu citoval znenie § 121 ods. 3 OZ a uplatnený úrok z omeškania žalobkyni nepriznal, nakoľko povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia. Až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Uvedený záver vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Co/15/97, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR pod č. 45/2000. Tento názor najvyšší súd následne potvrdil aj v rozhodnutí sp.zn. 6Cdo/185/2011 zo 14.3.2012.

2.25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 CSP a konštatoval, že žalobkyňa bola na základe nároku na náhradu škody titulom majetkovej ujmy neúspešná, čo predstavuje úspech žalovanej. V základe nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bola zase žalobkyňa plne úspešná, pričom výška plnenia závisela od úvahu súdu, zároveň však súd musel zohľadniť aj skutočnosť, že žalobkyňa si uplatňovala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 100.000,- eur, pričom týmto rozhodnutím jej bola priznaná suma 13.000,- eur. V súlade s uvedeným konštatoval, že úspech oboch strán bol v zásade rovnaký, v prípade majetkovej ujmy žalobkyňa bola neúspešná a v prípade nemajetkovej ujmy bola žalobkyňa úspešná čo do základu a žalovaná čo do stanovenia výšky náhrady. Súd preto rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

3.1. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa a to v rozsahu výrokov, ktorým v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a ktorým stranám sporu nepriznal náhradu trov konania. Odvolanie odôvodnila odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, h / CSP.

3.2. Zdôraznila, že súd sa v odôvodnení nedostatočne vysporiadal s podstatnými vyjadreniami žalobkyne prednesenými v konaní na súde. Ako kľúčovú námietku je náhrada škody z titulu nemajetkovej ujmy. Podľa žalobkyne 99 mesiacov trvajúce trestné stíhanie, ktoré bolo spojené s väzobným stíhaním a ktoré sa skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp.zn. 1T/42/2014 z 8.9.2016 významne zasiahlo do jej osobnostných práv a psychicky ju poznamenalo.

3.3. Priznaná náhrada škody by mala podľa nej predstavovať spravodlivé zadosťučinenie. Žalobkyňa po prepustení z väzby trpela posttraumatickým stresom a vyhľadala pomoc psychiatra. Zastáva názor, že v konaní o zaplatenie primeraného zadosťučinenia boli porušené jej práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, nebola poskytnutá ochrana jej dôstojnosti, cti, povesti a mena, neoprávnene bolo zasiahnuté do jej súkromného a rodinného života, keď za utrpenú ujmu nebolo jej priznané dostatočné zadosťučinenie. Súdom priznaná suma 13.000,- eur titulom nemajetkovej ujmy je podľa žalobkyne nízka, nezákonná a nemorálna. Súd nijako, ani okrajovo, neposúdil závažnosť držania žalobkyne vo väzbe, ako ani jeho následky, pričom časové okolnosti väzby sú objektívne vyjadriteľným kritériom pre posúdenie celkovej výšky odškodnenia. Ujmu je možné iba pociťovať, pričom nemusí ísť iba o osobu, ktorej je ujma spôsobená, ale takúto osobu môže cítiť ktokoľvek komu na osobe poznačenej ujmu záleží. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobkyňa požadovanú sumu 100.000,- eur ako náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch považuje za primeranú, pretože u nej došlo k oveľa závažnejšiemu zásahu do osobnostných práv ako v iných prípadoch z dôvodu, že skutok, za ktorý bola stíhaná, mala spáchať ako colníčka, teda verejný činiteľ (orgán štátnej moci) a navyše bola väzobne stíhaná.

3.4. Z vykonaného dokazovania, ako aj z výpovedí svedkov priamo vyplýva súvislosť trestného stíhania, ktoré bolo spojené s väzobným stíhaním a zhoršenie jej sociálneho postavenia, ako aj zdravotného stavu. Má za to, že vo veci uplatnenia nemajetkovej ujmy preukázala jednoznačne súvislosť medzi zhoršením kvality života, sociálneho statusu, zdravia, vedeným trestným konaním a väzobným stíhaním tak ako uviedla vo svojej žalobe.

3.5. Súd nebral do úvahy ani odmietavý postoj žalovanej, ktorá nielenže sa bránila zodpovednosti za vzniknutú ujmu, ale postrádala akékoľvek prejavy ľútosti, ospravedlnenia, či priznania si chyby za nezákonné trestné stíhanie.

3.6. Žalobkyňa jednoznačne preukázala, že jej prepustenie zo služobného pomeru colníka bezprostredne súviselo s nezákonným postupom a rozhodnutím orgánu verejnej moci. Poukázala na limitáciu výšky náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 4 z.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorý nadobudol účinnosť 1. januárom 2013.

3.7. Ústavný súd vo veci aplikácie z.č. 514/2003 Z.z. a z.č. 412/2012 Z.z. rozhodol, že limitáciu výšky náhrady nemajetkovej ujmy nemožno aplikovať na prípady, keď nezákonné uznesenie o začatí trestného stíhania bolo vydané pred dňom nadobudnutia ich účinnosti, t.j. pred 1. januárom 2009 a vo vzťahu k § 17 ods. 4 pred 1. januárom 2013.

3.8. Z judikatúry Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR je zrejmé, že právo poškodeného na náhradu škody vzniká momentom nezákonného rozhodnutia vzatia do väzby, či zbytočnými prietahmi v konaní bez ohľadu na to, že žalovateľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok, preto aplikovať § 17 v zmysle novely (412/2012) pre prípady, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané pred 1. januárom 2013 by znamenalo pripustiť, že hoci v čase pred nadobudnutím účinnosti novely vzniklo žalobkyni právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške, toto jej právo v časti prevyšujúcej horný limit zavedený novelou zaniklo dňom jej účinnosti. Takýto prístup by popieral nielen princíp úplného odškodnenia, ale spôsoboval by aj neprípustné odňatie už existujúceho práva, zásah do legitímnej nádeje žalobkyne na satisfakciu a bol by aj porušením zákazu retroaktivity. Aplikácia tejto právnej normy podľa žalobkyne zakladá odvolací dôvod proti rozsudku podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, ktorý spočíva v nesprávnej aplikácii právnej normy.

3.9. Druhou námietkou žalobkyne je právo na náhradu trov konania. Poukázala na rozhodnutie prvoinštančného súdu, ktoré sa podľa jej názoru odchyľilo od dotknutých zákonných ustanovení tým, že zásadne poprel ich účel a význam, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok neakceptovateľný a neudržateľný. Súd svoje rozhodnutie domnelo verifikoval cez prizmu § 256 ods. 1 CSP, t.j. vo svetle doslovného gramatického výkladu čiastočného úspechu v spore. Podľa dôvodov správe k CSP súd môže priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti - určenie, že bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a povinnosť žalovaného sa ospravedlniť priznané boli, avšak náhrada nemajetkovej

ujmy v peniazoch nebola priznaná v požadovanej výške. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/93/2018 z 11.9.2018, uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 14Co/17/2017 z 23.2.2018, rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 23C/191/2015 z 24.5.2018, rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 11C/168/2012 z 8.12.2016.

3.10. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania, tak ako aj súd prvej inštancie uviedol, je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo je sprevádzajúce. Za základné správne súd považoval rozhodnutie, že do práva žalobkyne bolo zasiahnuté, výška ujmy je pritom druhotná a nadväzujúca. Podľa názoru žalobkyne, na rozdiel od názoru súdu, však bolo potrebné ju považovať za plne procesne úspešnú, keďže mala plný úspech čo sa týka základu uplatneného nároku náhrady nemajetkovej ujmy a súčasne výška plnenia vyplývajúce z jej procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. V danom prípade nemôže ísť o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Odlišné posúdenie náhrady trov konania by malo za následok porušenie princípu právnej istoty a princípu legitímnych očakávaní v tomto kontexte akcentuje žalobkyňa nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 289/2017 z 21.11.2017.

3.11. Žalobkyňa v konaní jednoznačne preukázala všetky predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovanej za škodu, t.j. súčasne (kumulatívne) splnenie piatich podmienok - 1. existencia nezákonného rozhodnutia (uznesenie o vznesení obvinenia), 2. vznik škody, ušlý zisk, 3. príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody (prepustenie zo služobného pomeru colníka), 4. vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv (závažný zásah do osobnej slobody žalobkyne), 5. príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy.

3.12. Z uvedených dôvodov považuje žalobkyňa podanie odvolania v predmetnej veci za dôvodné a navrhuje rozsudok Okresného súdu Košice I sp.zn. 34C/2/2018 zo 4.11.2021 zmeniť tak, že zaviazá žalovanú na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 100.000,- eur, a to v lehote do 15 dní od nadobudnutia rozhodnutia a žalobkyňa prizná proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo súdom priznanej sumy.

4.1. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná (č.l. 472) a poukázala na to, že proti rozhodnutiu podala odvolanie aj žalovaná, preto má za to, že nie je potrebné sa vyjadrovať nad rámec odvolania žalovanej.

4.2. Žalobkyňa napáda aj III. výrok rozsudku, ktorým jej nebola priznaná náhrada trov konania. V tomto smere sa odvoláva na odôvodnenie napadnutého rozsudku v bodoch 116. až 119. Súd sa vysporiadal s otázkou, čo bolo v danom prípade základné a čo sprevádzajúce. Za základné považuje rozhodnutie, do práva žalobkyne bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Vzhľadom na výrazný rozdiel medzi požadovanou sumou a priznanou výškou náhrady nemajetkovej ujmy v prejednávanej veci nepovažoval ju za plne úspešnú. Súd má za to, že úspech oboch strán bol v zásade rovnaký, a preto rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

4.3. Na základe uvedeného navrhla odvolanie žalobkyne zamietnuť, alternatívne napadnutý rozsudok Okresného súdu Košice I zrušiť a vec vrátiť súdu prevej inštancie späť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Odvolaním napadla rozsudok žalovaná vo výrokoch I. a III.

6. Podľa § 386 písm. a/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

7.1. Pred posúdením dôvodnosti odvolania žalovanej odvolací súd zistil, že žalovanej bolo rozhodnutie doručené 4.11.2021 a odvolanie žalovaná podala na súd elektronicky 23.11.2021, pričom lehota na podanie odvolania žalovanej uplynula 19.11.2021, teda odvolací súd konštatuje, že odvolanie bolo podané po lehote.

7.2. V súlade s citovaným ustanovením odvolací súd odmietol odvolanie žalovanej z dôvodu, že toto bolo podané oneskorene.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala žalobkyňa v zákonnej lehote, preskúmal rozsudok podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a rozsudok vo výrokoch II. a III. ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

9.1. Žalobkyňa uplatnila odvolacie dôvody § 365 ods. 1 písm. b/, d/, h/ CSP.

9.2. Odvolací súd zastáva názor, že čiastočne je daný len odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, ale aj napriek tomuto záveru, nie je spôsobilý ovplyvniť vecnú správnosť napádaného rozsudku.

10. Odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami uplatneného nároku, a odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci a odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť.

11.1. Odvolací súd nezistil z obsahu súdneho spisu taký procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým by bolo znemožnené strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.2. Tvrdenie žalobkyne, že súd sa nedostatočne vysporiadal s jej podstatnými námietkami je nedôvodné, majúce subjektívny charakter.

11.3. Rovnako nedôvodný je odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, predstavujúci iné vady konania, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie (napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť § 160, postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania, chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti), ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takeého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia, v konkrétnom prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo. Žalobkyňa túto vadu vníma ako nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

11.4. Napádané rozhodnutie spĺňa všetky zákonom predpokladané náležitosti požadované v § 220 ods. 2 CSP a je preskúmateľné.

12.1. Kľúčovou námietkou v podanom odvolaní žalobkyne je nesprávne použitie § 17 ods. 4 z.č. 514/2013 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013.

12.2. Odvolací súd sa s touto námietkou stotožňuje a konštatuje, že súd pochybil, ak pre výšku nemajetkovej ujmy použil § 17 ods. 4, ktorý nadobudol účinnosť až 1.1.2013, pričom žalobkyňa vznikla škoda začatím trestného stíhania 8.12.2008, ktoré skončilo 13.3.2017.

13.1. Podľa § 27 ods. 1 z.č. 514/2003 Z.z. zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

13.2. V danej veci, podľa právneho názoru odvolacieho súdu, sa uvedené ustanovenie nemôže vzťahovať na právne vzťahy založené pred 1. januárom 2013, lebo by išlo o pravú retroaktivitu. Zákaz retroaktivity je znakom právneho štátu [v súvislosti s tým odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 24. mája 1995 sp.zn. PL. ÚS 16/95].

14.1. Podľa § 17 ods. 1 z.č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14.2. Podľa § 17 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

14.3. Podľa § 17 ods. 3 z.č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

15.1. Najvyšší súd v rozhodnutí z 31. mája 2007 sp.zn. 4Cdo/177/2005, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 13/2009, pri riešení otázky odškodnenia väzby vyslovil záver, podľa ktorého nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súvislosti s čl. 5 ods. 1 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), i keď nárok na odškodnenie väzby vznikol podľa § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Najvyšší súd zdôraznil, že ustanovenie čl. 5 ods. 5 Dohovoru obsahuje tzv. neurčitý právny pojem, ktorý vyžaduje jeho aplikáciu na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Neurčité právne pojmy v žiadnom prípade nie sú ustanoveniami, ktoré by súdu umožňovali ľubovôľu, alebo ktoré by umožňovali súdu absolútne neobmedzenú úvahu. Ich aplikáciu a výklad je súd povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnať sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejedávanej veci obdobných veciach (najvyšší súd v tomto rozhodnutí poukázal na rozsudok ESLP zo 17. júla 2012 v prípade Winkler proti Slovenskej republike).

15.2. V rozhodnutí z 27. apríla 2006 sp.zn. 4Cdo/171/2005 najvyšší súd konštatoval, že i keď je výška zadosťučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkoľvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané, či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa a ktoré by napríklad pri porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach (napríklad ujmy na zdraví či dokonca živote) bagatelizovať.

15.3. Danou problematikou sa najvyšší súd zaoberal aj v rozhodnutí z 31. júla 2012 sp.zn. 6Cdo/37/2012, v ktorom dospel k záveru, že súd je povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnať sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejedávanej veci obdobných veciach; v tomto rozhodnutí dovolací súd poukázal na nález ústavného súdu zo 6. decembra 2006 sp.zn. III. ÚS 147/06 a tiež na rozsudok ESLP zo 17. júla 2012 v prípade Winkler proti Slovenskej republike.

15.4. Najvyšší súd v rozhodnutí z 30. septembra 2013 sp.zn. 6MCdo/15/2012 dospel k záveru, podľa ktorého určenie výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu; jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Treba, aby súdy v súvislosti s tým vzali do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie, napríklad zákon č. 215/2006 Z.z., v zmysle ktorého v prípade, že trestným činom bola spôsobená smrť, má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy; pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu stanovuje limit odškodnenia vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Súd sa musí zaoberať napríklad aj otázkami, v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím väčšia v porovnaní so smrteľným následkom trestného činu, respektíve s morálnou škodou spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania.

15.5. Vyššie uvedené rozhodnutia najvyššieho súdu sa týkali sporov, v ktorých išlo o náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. Tento zákon neupravoval náhradu (a teda ani jej výšku) nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátu. K záveru o možnosti priznať túto náhradu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. dospela prax všeobecných súdov Slovenskej republiky až v súvislosti s právnymi názormi najvyššieho súdu obsiahnutými v judikáte R 13/2009.

15.6. V danom prípade žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý na rozdiel od zákona č. 58/1969 Zb. upravuje možnosť priznať aj túto náhradu.

16. Zákon č. 514/2003 Z.z. bol od svojho vydania viackrát novelizovaný. Výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa týkala novela vykonaná zákonom č. 517/2008 Z.z. ktorým sa mení a doplňa zákon č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 517/2008 Z.z.“) účinným od 1. januára 2009 a ďalej zákonom č. 412/2012 Z.z. ktorým sa mení a doplňa zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 412/2012 Z.z.“) účinným od 1. januára 2013.

17.1. V zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 517/2008 Z.z. sa výška nemajetkovej ujmy určuje s prihliadnutím najmä na a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a

prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/ závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

17.2. Ustanovením § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 517/2008 Z.z. bol stanovený minimálny limit výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami uvedenými v § 7 a § 8 tohto zákona (tak, že jej výška je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody).

17.3. V zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa § 17 ods. 2 tohto zákona nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (pričom osobitným predpisom sa tu podľa poznámky pod čiarou rozumie zákon č. 215/2006 Z.z.). Zákomom č. 412/2012 Z.z. bol teda stanovený maximálny limit výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

18. V uznesení z 24. júla 2018 sp.zn. 3Cdo/19/2018 Najvyšší súd SR, v ktorom riešil, či sa ustanovenie § 17 ods. 4 môže, resp. nemôže vzťahovať na právne vzťahy založené pred 1. januárom 2013, v tomto rozhodnutí dospel k záveru, že na záveroch najvyššieho súdu o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry ústavného súdu a ESLP, ku ktorým dospel najvyšší súd skôr už v rozhodnutiach, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 58/1969 Zb., nezmenili neskôr nič, ani zákon č. 517/2008 Z.z, ani zákon č. 412/2012 Z.z. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z.z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí ESLP.

19. Podľa názoru ESLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). ESLP tiež konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napríklad Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho ESLP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napríklad Público - Comunicação Social, S. A. v. Portugalsko). Napokon ESLP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Ittalahti a Karhuvaara v. Fínsko).

20. Pokiaľ by prvoinštančný súd pri úvahách o určení primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy neprihliadol na závery najvyššieho súdu o potrebe určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po náležitom zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, odklonil sa od ustálenej praxe dovolacieho súdu a rozhodol by nesprávne.

21.1. Odvolací súd na podporu svojej argumentácie poukazuje na rozhodovaciu prax civilných súdov v obdobných veciach.

21.2. V konaní sp.zn. 36C/95/2014 Okresného súdu Košice I rozsudkom z 15.12.2015 bola žalobcovi priznaná náhrada škody 1.980,45 eur a nemajetková ujma 75.000,- eur. V služobnom pomere bol od 25.6.1980 a prepustený bol na základe personálneho rozkazu 22.12.2005, zamestnanie stratil vo veku 48 rokov, po 25 rokoch výkonu funkcie, rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/202/2016 zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, kde v poradí druhým rozsudkom z 18.9.2018 bola žalobcovi, priznaná náhrada škody 1.980,45 eur a nemajetková ujma 15.000,- eur.

21.3. V konaní sp.zn. 35C/244/2012 Okresného súdu Košice I, rozsudkom z 9.10.2018 bola žalobcovi priznaná nemajetková ujma 20.000,- eur s prísl., v policajnom zbore mal odpracovaných 32 rokov. Prepustený zo služobného pomeru bol vo veku 50 rokov.

21.4. V konaní sp.zn. 37C/31/2014 Okresného súdu Košice II., potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/322/2016 z 28.3.2017, bola žalobcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 5.000,- eur.

21.5. Okresný súd Košice I rozsudkom č.k. 40C/36/2017-208 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 12.000,- eur. Proti tomuto rozsudku žalovaná dovolanie nepodala.

21.6. Okresný súd Košice I rozsudkom z 2.7.2019 sp.zn. 38C/34/2017 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 8.000,- eur v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 28.4.2021 č.k. 11Co/355/2019-647.

21.7. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 27.5.2021 sp.zn. 41C/35/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 21.4.2021 sp.zn. 3Co/14/2020 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 10.000,- eur.

21.8. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 12.2.2020 sp.zn. 22C/28/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 26.5.2021 sp.zn. 11Co/169/2020 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 15.000,- eur.

21.9. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 3.12.2019 č.k. 35C/35/2017-518 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 29.7.2021 sp.zn. 5Co/59/2020 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 13.000,- eur.

21.10. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 12.10.2018 sp.zn. 37C/34/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 21.4.2021 sp.zn. 5Co/113/2019 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 12.000,- eur.

21.11. Okresný súd Košice I rozsudkom č.k. 35C/244/2012-564 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 20.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 6.2.2012 do zaplataenia do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Tento rozsudok potvrdil Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 20.5.2020 sp.zn. 11Co/90/2019 a Najvyšší súd SR dovolanie žalovanej odmietol uznesením sp.zn. 2Cdo/315/2020.

21.12. V konaní sp.zn. 19C/325/2012 Okresného súdu Košice I bola v poradí druhým rozsudkom z 9.4.2018, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/265/2018 z 22.5.2019 žalobcovi, priznaná nemajetková ujma 15.000,- eur s príslušenstvom.

21.13. V konaní sp.zn. 37C/31/2014 Okresného súdu Košice II, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/322/2016 z 28.3.2017, bola žalobcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 5.000,- eur.

21.14. Ďalej odvolací súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 21.1.2016 sp.zn. 16C/219/2014, ktorým bola žalovaná (SR) zaviazaná zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.420,- eur, s tým, že ako nezákonné rozhodnutie bolo označené uznesenie o vzatí do väzby, v ktorej pobudol žalobca po dobu cca 1 roka, pričom samotné trestné stíhanie bolo vedené až po dobu cca 9 rokov, rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29.6.2017 sp.zn. 3Co/266/2015, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok prvej inštancie v napadnutej časti, ktorou bola žalovanej (SR) uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (bývalému prokurátorovi) náhradu nemajetkovej ujmy 33.193,91 eur s tým, že ako nezákonné rozhodnutie bolo označené uznesenie o vzatí do väzby, v ktorej pobudol žalobca po dobu cca 4 mesiacov, pričom samotné trestné stíhanie bolo vedené až po dobu cca 7 rokov, zároveň žalobca v konaní preukázal zdravotné ťažkosti psychického charakteru, t.j. 6 rokov navštevoval psychiatra a bral lieky.

22.1. Zhrnúc vykonané dokazovanie, ako aj bežnú rozhodovaciu prax a ustálenú judikatúru, súd aj napriek skutočnosti, že použil nesprávny právny predpis, správne vyhodnotil a posúdil nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy a podľa názoru odvolacieho súdu dospel k správnym záverom o výške peňažného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu žalobkyne vo výške 13.000,- eur, ktorá je primeraná a v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovedá zákonným kritériám a nepochybne odzrkadľuje aj najnovší vývoj súčasnej judikatúry.

22.2. Kritériá, ktoré viedli prvoinštančný súd k priznaniu nemajetkovej ujmy žalobkyne odvolací súd považoval za podstatné v časti týkajúcej sa vplyvu vedeného trestného stíhania na česť a dobré meno žalobkyne v mieste jej bydliska, kde sa navzájom všetci poznajú, skutočnosť, že trestným stíhaním bola znížená dôstojnosť a vážnosť osoby žalobkyne v spoločnosti a samotnú dĺžku vedeného trestného konania.

22.3. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie aj v tej časti, ktorou stanovisko, že medzi prepustením zo služobného pomeru colníka a vedeným trestným stíhaním absentuje príčinná

súvislosť. V dôsledku toho žalobkyňa neprináleží nielen náhrada škody titulom ušlej mzdy, ale na uvedené nemožno prihliadať ani v súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy.

23. Ďalšou námietkou žalobkyne v podanom odvolaní je nepriznanie náhrady trov konania.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25.1. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25.2. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26.1. Súd prvej inštancie rozhodol o trovách v súlade s citovanými ustanoveniami a svoje rozhodnutie odôvodnil v bodoch 116. - 119.

26.2. Odvolací súd sa s týmto odôvodnením stotožňuje a len zdôrazňuje, že žalobkyňa bola v časti náhrady majetkovej ujmy plne neúspešná a úspešná bola len v časti priznania nároku na nemajetkovú ujmu, preto pomer úspechu a neúspechu žalobkyne bol určený správne.

27.1. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

27.2. O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

27.3. Žalobkyňa ani žalovaná neboli v odvolacom konaní úspešní, preto žiadnej strane nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

28. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.